

Вдовиченко Л.

*Тернопільський національний економічний університет***МОНІТОРИНГ І АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ТА РОЗПОДІЛУ
ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА**

В сучасних умовах України пріоритетними завданнями економічного аналізу доцільно вважати: 1) оцінку обґрунтованості, напруженості та ступеня виконання бізнес-планів; 2) забезпечення науково-економічної обґрунтованості, реальності й напруженості норм і нормативів; 3) обґрунтування управлінських рішень; 4) визначення і вимірювання резервів поліпшення економіки суб'єктів господарювання; 5) виявлення шляхів мобілізації резервів; 6) розробку заходів, спрямованих на усунення виявлення недоліків; 7) визначення забезпеченості та економічної ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства; 8) забезпечення суб'єктів управління аналітичною інформацією для вибору оптимальних управлінських рішень.

Існування значної кількості видів аналізу обумовлюють закони граничної корисності, попиту і пропозиції. Відповідно до запитів суб'єктів ринкових відносин теорія та практика формує відповідні пропозиції у вигляді появи нових та удосконалення існуючих видів та напрямків економічного аналізу. В залежності від економічних можливостей та потреб суб'єкти господарювання виділяють основні, найбільш суттєві та привабливі за співвідношенням «вигоди – витрати» види економічного аналізу. Постійне збільшення кількості видів та напрямків економічного аналізу з урахуванням історії розвитку суспільно-економічних формацій та умов ринкових відносин є закономірним процесом. Згідно з ними слід очікувати подальшої диверсифікації теорії та практики економічного аналізу в частині видів та напрямків аналізу. На фоні сучасного розширення завдань, об'єктів і показників аналізу, пов'язаного з необхідністю якнайповнішого розкриття інформації щодо всіх сторін діяльності підприємства та його взаємозалежностей із зовнішнім середовищем, повинні застосовуватись більш тонкі та гнучкі методичні прийоми та види економічного аналізу, які, у підсумку, забезпечать реалізацію багатьох якісних характеристик корисності інформації, у першу чергу – репрезентативності (повного розкриття).

Економічний аналіз виконує дуже важливі функції в системі управління виробництвом і має виключно важливе значення в процесі виявлення резервів збільшення виробництва продукції і зниження її собівартості. Пошук резервів її зниження допомагає багатьом господарствам уникнути банкрутства і вижити в умовах ринкової економіки. Обсяг виробництва продукції є одним із основних показників, які характеризують діяльність сільськогосподарських підприємств. Від його величини залежать обсяг реалізованої продукції, рівень її собівартості, сума прибутку, рівень рентабельності, фінансовий стан підприємства, його платоспроможність та інші економічні показники.

Планомірне виявлення системи резервів збільшення обсягу вирощування продукції рослинництва за нашими підрахунками необхідно здійснювати в розрізі наступних напрямків: поліпшення структури посівних площ, сівозмін та способів обробітку ґрунту. Таким чином, резерви збільшення виробництва продукції рослинництва доцільно поділяти на дві групи: 1) резерви, пов'язані із земельними ресурсами; 2) резерви, пов'язані з урожайністю культур.

Література

1. Бруханський Р. Ф. Управлінський облік. Навчальний посібник / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2012. – 223 с.
2. Бруханський Р. Ф. Організація бухгалтерського обліку в умовах реструктуризації сільськогосподарських підприємств / Р. Ф. Бруханський // Придніпровський науковий вісник. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 1998. – № 100 (167). – С. 55-59.
3. Бруханський Р. Ф. Адаптація облікової системи сільськогосподарського підприємства до вимог стратегічного менеджменту / Р. Ф. Бруханський // Облік і фінанси. – 2012. – №. 3. – С. 23-27.
4. Бруханський Р. Ф. Контролінг / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – 114 с.

Фінюк О.

Тернопільський національний економічний університет

**СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКА ЕКСПЕРТИЗА МАТЕРІАЛЬНИХ
РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА**

Базовою умовою якісного проведення судово-бухгалтерської експертизи, яка в першу чергу спирається на юридичну основу, повинна бути відсутність суттєвих недоліків в законодавчій базі, що зменшить ймовірність зловживань під час фінансово-господарської діяльності.

При проведенні судово-бухгалтерської експертизи відповідно до завдань експертної установи і постанови правоохоронних органів надзвичайно важливо обрати раціональний перелік об'єктів експертного дослідження. Ними, згідно наших висновків щодо матеріальних ресурсів повинні бути: 1) оприбуткування матеріальних цінностей за кількістю, якістю та ціною – досліджується обґрунтованість та повнота оприбуткування товарно-матеріальних цінностей за даними бухгалтерського обліку, адекватність їх за якістю супровідним документам, аналізуються ціни придбання матеріальних ресурсів тощо; 2) стан збереження матеріальних цінностей – досліджується відповідність стану складського господарства основним вимогам збереження матеріальних ресурсів (наявність вимірювальних приладів, зокрема вагових, з необхідним клеймуванням, обладнання складів стелажми, полицями, контейнерами та іншими засобами розмежування різнотипних матеріальних цінностей, дієвість протипожежного устаткування, наявність сигналізації, надійність замків, дотримання техніки безпеки); 3) закріплення матеріальної відповідальності – перевіряється фактичне закріплення матеріальної відповідальності за даними договорів про матеріальну відповідальність, складеними між адміністрацією підприємства і конкретними працівниками; 4) дотримання норм витрат матеріалів на виробництво – в процесі експертного дослідження перевіряється обґрунтованість затверджених норм витрат матеріальних цінностей на виробництво продукції й аналізується рівень їх дотримання; 5) псування матеріальних цінностей – досліджуються об'єктивні та суб'єктивні причини, що зумовили дане негативне явище, встановлюються особи, відповідальні за завдані збитки; 6) первинна документація з обліку матеріальних цінностей – досліджується достовірність та повнота відображення господарських операцій, пов'язаних із придбанням, внутрішнім переміщенням та використанням товарно-матеріальних цінностей; 7) реєстри аналітичного і синтетичного обліку матеріальних цінностей – досліджуються питання повноти, об'єктивності відображення та взаємозв'язку здійснених господарських